

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Marie Žížkové v právní věci žalobce: **BS Park II., s. r. o.**, se sídlem Ostrovní 30/126, Praha 1, zastoupeného Mgr. Pavlem Wenzlem, advokátem se sídlem Na Příkopě 15, Praha 1, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 8. 2014, č. j. 22072/14/5000-14203-711413, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **E.ON Energie a. s.**, se sídlem F. A. Gerstnera 2151/6, České Budějovice, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 5. 2015, č. j. 11 Af 61/2014 - 47,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Městský soud v Praze v záhlaví označeným rozsudkem zamítl žalobu podanou žalobcem proti rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 27. 8. 2014, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzena rozhodnutí Specializovaného finančního úřadu (dále jen „správce daně“) ze dne 2. 1. 2014, č. j. 131/14/4022-07000-303318, ze dne 31. 1. 2014, č. j. 23210/14/4022-07000-303318, ze dne 10. 2. 2014, č. j. 32438/14/4022-07000-303318, ze dne 25. 3. 2014, č. j. 67757/14/4022-07000-303318. Těmito rozhodnutími správce daně nevyhověl stížnostem žalobce na postup plátce daně (E.ON Energie, a. s.) při výběru odvodu z elektřiny ze slunečního záření (dále jen „solární odvod“) podle § 7a a násl. zákona č. 180/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podpoře výroby elektřiny“).

Městský soud v odůvodnění rozsudku odkázal na závěry vyslovené Ústavním soudem, který posuzoval ústavnost odvodu upraveného v § 7a až § 7i zákona o podpoře výroby elektřiny a v nálezu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11, publ. pod č. 220/2012 Sb. (dále jen „nález k solárním odvodům“), vyslovil, že solární odvod je v souladu s ústavním pořádkem. Městský soud dále nepřisvědčil námitce žalobce, že se Odvolací finanční ředitelství (dále jen „žalovaný“) nezabývalo tvrzeným rozporem právní úpravy solárního odvodu s mezinárodními smlouvami (tj. Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod a Dodatkovým protokolem k této Úmluvě) a s právem Evropské unie (tj. zejména Smlouvou o Evropské unii a Listinou základních práv Evropské unie), neboť z odůvodnění napadeného správního rozhodnutí je zřejmé, že se žalovaný s uvedenou námitkou žalobce vypořádal. Zavedení solárního odvodu nebylo Ústavním soudem shledáno protiústavním, a tedy ani v rozporu s těmito mezinárodními smlouvami. Městský soud proto s ohledem na závěry vyplývající z citovaného nálezu konstatoval, že postup žalovaného byl v souladu se zákonem.

II. Obsah kasační stížnosti

[2] Proti tomuto rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). V kasační stížnosti namítal, že městský soud se nevypořádal se žalobní námitkou, že právní úprava solárního odvodu je v rozporu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2001/77/ES o podpoře elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie na vnitřním trhu s elektřinou (dále jen „směrnice 2001/77/ES“), a se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES (dále jen „směrnice 2009/28/ES“). Městský soud podle stěžovatele pochybil, pokud v odůvodnění rozsudku uvedl, že se souladem dotčených ustanovení zákona o podpoře výroby energie mezinárodních smluv zabýval Ústavní soud. Stěžovatel zdůraznil, že Ústavní soud tak neučinil, a ani učinit nemohl, jelikož není oprávněn posuzovat soulad novely zákona o podpoře výroby energie s mezinárodními smlouvami a právem Evropské unie, nýbrž pouze s ústavním pořádkem České republiky. Jakékoliv závěry Ústavního soudu související s mezinárodními smlouvami a právem Evropské unie jsou na projednávání případ neaplikovatelné. Městský soud pochybil, když v tomto ohledu odkázal na nález k solárním odvodům, aniž by se touto otázkou sám zabýval. Uvedené pochybení městského soudu způsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

[3] Soulad právní úpravy s právem Evropské unie, jakož i se zásadami, na nichž je toto právo založeno, náleží do pravomoci obecných soudů, tedy i do pravomoci městského soudu. Ten měl posoudit soulad buď sám, nebo měl položit předběžnou otázku Soudnímu dvoru. Stěžovatel si je vědom toho, že městský soud není povinen takto postupovat, neboť je jen na jeho uvážení, zda takový postup zvolí. Nejvyšší správní soud však předběžnou otázku Soudnímu dvoru předložit musí. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud posoudil soulad práva Evropské unie s právní úpravou solárního odvodu a v případě, že si o této otázce v dané věci neučiní závěr sám, aby přerušil řízení za účelem předložení následujících předběžných otázek Soudnímu dvoru: „1. Je třeba směrnicí 2001/77/ES, směrnicí 2009/28/ES, přímo aplikovatelná ustanovení práva EU, zejména čl. 14 a čl. 17 Úmluvy, čl. 1 a čl. 5 Dodatkového protokolu, čl. 16, čl. 17, čl. 21 a čl. 52 Listiny EU a zásady, na nichž je právo EU založeno, zejména zásadu právního státu, právní jistoty a zákazu retroaktivity, vykládat tak, že členský stát není oprávněn na základě zákona dříve stanovenou výši podpory výroby elektřiny ze slunečního záření ve formě garantované výkupní ceny snížit zavedením dodatečného opatření, kterým výkupní cenu elektřiny vyrobené ze slunečního záření po dobu tří let po zavedení opatření v zařízení uvedeném do provozu v období dvou let před zavedením opatření podrobí snížce v podobě tzv. odvodu ve výši 26 % z výkupní ceny takové elektřiny? 2. Pokud bude odpověď na první otázku kladná: Má výrobce elektřiny ze slunečního záření vyrábějící elektřinu v zařízení uvedeném do provozu v období dvou let

před zavedením opatření nárok, aby mu za provedenou srážku v podobě tzv. odvodu ve výši 26 % z výkupní ceny elektřiny vyrobené v takovém zařízení po dobu tří let po zavedení opatření byla poskytnuta spravedlivá náhrada?

3. Pokud bude odpověď na první otázku záporná: Jaké podmínky musí opatření z hlediska svých důsledků (účinků) na práva výrobce elektřiny ze slunečního záření splňovat, aby v konkrétním případě posuzování konkrétních důsledků (účinků) opatření postihujícího konkrétního výrobce elektřiny ze slunečního záření vyrábějícího elektřinu v zařízení uvedeném do provozu v období dvou let před zavedením opatření, mohly být důsledky (účinky) takového opatření shledány za souladné s právem EU, jakož i zásadami na nichž je právo EU založeno?“. Pokud by Nejvyšší správní soud nepostupoval uvedeným způsobem, stěžovatel navrhl, aby zrušil rozsudek městského soudu a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že vůči stěžovateli bylo postupováno v souladu s platnou a účinnou právní úpravou, byly naplněny zákonné podmínky pro solární odvod, a proto plátce daně stěžovateli zákonem předepsaný solární odvod řádně srazil. Dále odkázal na nález k solárním odvodům, a na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2013, č. j. 1 Afs 76/2013 - 57, z něhož vyplývá, že likvidační účinky solárního odvodu lze zohlednit prostřednictvím institutu prominutí daně. K namítanému rozporu právní úpravy solárního odvodu s právem Evropské unie odkázal žalovaný na judikaturu Nejvyššího správního soudu, který se touto otázkou již několikrát zabýval (např. v rozsudcích ze dne 20. 12. 2012, č. j. 1 Afs 80/2012 - 40, ze dne 7. 5. 2014, č. j. 5 Afs 126/2013 - 34, a ze dne 21. 5. 2014, č. j. 2 Afs 73/2014 - 36). Podle žalovaného v daném případě nevyvstala otázka výkladu ani platnosti práva EU, a proto není nutné položit předběžnou otázku Soudnímu dvoru. K námitce nepřezkoumatelnosti žalovaný uvedl, že z napadeného rozsudku je zřejmé, z jakého skutkového stavu městský soud vyšel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Žalovaný v této souvislosti rovněž odkázal na rozsudek ze dne 19. 2. 2015, č. j. 7 Afs 264/2014 - 35, ve kterém Nejvyšší správní soud dospěl ohledně těžké otázky v obdobném případě ke stejnému závěru. Žalovaný proto navrhl, aby kasační stížnost byla jako nedůvodná zamítnuta. Zároveň navrhl, aby mu v případě úspěchu ve věci byla přiznána náhrada nákladů řízení v paušální částce 300 Kč ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“).

[5] Osoba zúčastněná na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

IV. Právní posouzení Nejvyššího správního soudu

[6] Kasační stížnost je přípustná. Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[7] Kasační stížnost není důvodná. Obdobnou kasační stížností stěžovatele se soud zabýval již v rozsudku ze dne 19. 2. 2015, č. j. 7 Afs 264/2014 - 35, a proto při posouzení projednávané věci soud z tohoto svého rozhodnutí rovněž vycházel.

[8] Vzhledem k tomu, že stěžovatel v kasační stížnosti poukazyval na nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu, posuzoval Nejvyšší správní soud nejprve tuto námitku. Bylo by totiž předčasné právně hodnotit věc samou, pokud by byl napadený rozsudek nepřezkoumatelný.

[9] Nejvyšší správní soud při posuzování nepřezkoumatelnosti rozsudků krajských soudů vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nálezy ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, č. 34/1996 Sb. ÚS, a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97,

č. 85/1997 Sb. ÚS), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je povinností soudů své rozsudky řádně odůvodnit (ve správním soudnictví § 54 odst. 2 s. ř. s.). To potvrzuje i navazující judikatura Ústavního soudu, např. nález ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, č. 64/2007 Sb. ÚS, v němž Ústavní soud vyslovil, že „*odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena*“. Také Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, vyslovil, že pokud „*z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.*“. Nepřezkoumatelností z důvodu nesrozumitelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, podle něhož lze „*za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně, jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na důlčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody*“.

[10] Podle názoru Nejvyššího správního soudu napadený rozsudek není nepřezkoumatelný. Z jeho odůvodnění je zřejmé, z jakého skutkového stavu městský soud vyšel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Je z něj rovněž patrné, z jakých důvodů má městský soud právní závěry vyslovené správním orgánem za správné, a naopak, z jakých důvodů jsou žalobní námitky nedůvodné.

[11] Klíčovou právní otázkou v dané věci je, zda lze konkrétní dopady solárního odvodu na výrobce elektrické energie zohlednit v řízení o stížnosti na postup plátce daně. Nejvyšší správní soud již v celé řadě svých rozsudků konstatoval, že úprava solárního odvodu je v obecné rovině v souladu s ústavním pořádkem. Vycházel přitom z nálezu k solárním odvodům, kterým Ústavní soud zamítl návrh na zrušení části zákona o podpoře výroby elektřiny. Podle Ústavního soudu může mít v některých případech solární odvod pro konkrétního výrobce elektrické energie rdousící efekt. S tímto závěrem se ztotožnil i Nejvyšší správní soud a v rozsudcích ze dne 4. 4. 2013, č. j. 1 Afs 5/2013 - 35, ze dne 28. 3. 2013, č. j. 1 Afs 7/2013 - 33, ze dne 15. 8. 2013, č. j. 2 Afs 13/2013 - 28 a ze dne 30. 7. 2013, č. j. 2 Afs 53/2013 - 27, připustil možnost provádění dokazování o možném rdousícím efektu v řízení o stížnosti na postup plátce daně, případně v následném soudním řízení. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu pak v usnesení ze dne 17. 12. 2013, č. j. 1 Afs 76/2013 - 57, publ. pod č. 3000/2014 Sb. NSS, dospěl k závěru, že konkrétní dopady solárního odvodu na výrobce elektřiny ze slunečního záření nelze zohlednit ani v řízení o stížnosti na postup plátce daně, ani v soudním řízení. Rozšířený senát konstatoval, že § 237 daňového řádu umožňuje správci daně přezkoumat pouze postup plátce, tj. zda při srážce solárního odvodu postupoval v souladu se zákonem o podpoře výroby elektřiny. Ten kromě osvobození malých výrobců nepřipouští žádné výjimky, na základě kterých by byl plátce odvodu své zákonné povinnosti zproštěn, tj. neobsahuje žádný zvláštní mechanismus, jenž umožní individuální přístup k výrobcům. Závěry rozšířeného senátu potvrdil Ústavní soud v nálezu ze dne 13. 1. 2015, sp. zn. II. ÚS 2216/14.

[12] Stěžovatel již v žalobě namítl, že právní úprava solárního odvodu je v rozporu s mezinárodními smlouvami a městský soud pochybil, pokud v odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, že souladem zákona o podpoře výroby energie a mezinárodních smluv se zabýval Ústavní soud v nálezu k solárním odvodům. Podle Nejvyššího správního soudu se stěžovatel zásadně mylí, pokud dovozuje, že Ústavnímu soudu přísluší posuzovat pouze soulad zákonů a jiných právních předpisů s ústavním pořádkem (definovaným v čl. 112 Ústavy), jak by vyplývalo z doslovného výkladu čl. 83 ve spojení s čl. 87 Ústavy (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 7. 2013, č. j. 1 Afs 17/2013 - 43, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 7 Afs 40/2013 - 37). Přísluší mu totiž i ochrana obsahu mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách (čl. 88 odst. 2 Ústavy ve spojení s § 148 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů), které Ústavní soud sám řadí do pojmu ústavního pořádku nebo ochrana nepsaných právních principů a obecných právních pravidel (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 17. 12. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97, publ. pod č. 30/1998 Sb.). Takto posuzoval Ústavní soud i zákon o podpoře výroby elektřiny.

[13] Ochrana ústavnosti je zajišťována v tomto širším rámci, přičemž hodnoty chráněné ústavním pořádkem v České republice se podle Ústavního soudu neodchyľují od hodnot, kterým poskytuje ochranu rovněž Evropská unie (nálezy ze dne 26. 11. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 19/08, publ. pod č. 446/2008 Sb.). Není tedy opodstatněné stěžovatelovo tvrzení, že Ústavní soud nebyl povolán posuzovat soulad zákona o podpoře výroby elektřiny s mezinárodními smlouvami, resp. jejich jednotlivými články, jak je stěžovatel citoval v žalobě. Byť Ústavní soud v nálezu k solárním odvodům, výslovně nezmiňuje veškeré mezinárodní smlouvy, z nichž vyplývají posuzovaná práva, lze však bezpochyby dovozovat, že neshledal jejich porušení. Z tohoto nálezu je dostatečně zřejmé, že se podrobně zabýval právy, která měla být stěžovateli garantována mezinárodními smlouvami. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že městský soud nepochybil, pokud opřel své úvahy o nálezy Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/2011. Závěry městského soudu vyslovené ve shodě se závěry obsaženými v citovaném nálezu jsou nejen dostatečné, ale také věcně správné a souladné s ústavním pořádkem, včetně mezinárodních smluv a zásad práva Evropské unie, na které ve své žalobě stěžovatel poukazoval.

[14] K námitce, že právní úprava solárního odvodu je v rozporu se směrnicí 2001/77/ES a se směrnicí 2009/28/ES, Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že souladem novely zákona o podpoře výroby elektřiny se směrnicí 2009/28/ES se zabýval již v rozsudku ze dne 9. 1. 2013, č. j. 1 Afs 94/2012 - 28, ve kterém uvedl, že „*smyslem směrnice 2009/28/ES je zavázat státy k dosažení stanoveného podílu energie vyrobené z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie do roku 2020. Dle čl. 3 odst. 2 směrnice jsou státy povinny zavést opatření, kterými účinným způsobem zajistí dosažení stanoveného podílu energie z obnovitelných zdrojů. Za tímto účelem mohou členské státy zavést režim podpory (čl. 3 odst. 3), jímž se rozumí jakýkoli nástroj, režim či mechanismus uplatňovaný členským státem či skupinou členských států, který podporuje užívání energie z obnovitelných zdrojů snížením nákladů na výrobu této energie, zvýšením ceny, za kterou ji lze prodat, nebo zvýšením množství takto prodané energie prostřednictvím povinnosti využívat energii z obnovitelných zdrojů nebo jinak. To zahrnuje mimo jiné investiční pomoc, osvobození od daně nebo snížení či vrácení daně, režimy podpory pro povinnost využívat energii z obnovitelných zdrojů, včetně režimů používajících zelené certifikáty, a režimy přímé cenové podpory, včetně tarifů výkupních cen a plateb prémii. Cílem směrnice je tedy dosažení minimálního stanoveného podílu energie z obnovitelných zdrojů na celkové spotřebě energie na území Evropské unie, a to prostřednictvím dosažení minimálního podílu energie z obnovitelných zdrojů stanoveného diferencovaně pro jednotlivé členské státy.*“

[15] Dále bylo ve shora citovaném rozsudku vysloveno, že směrnice 2009/28/ES ukládá České republice povinnost zajistit, aby podíl energie vyrobené z obnovitelných zdrojů dosáhl v roce 2020 13 % hrubé konečné spotřeby energie, ale přitom jí ponechává prostor pro uvážení, jakými konkrétními opatřeními bude tohoto cíle dosaženo. Směrnice 2009/28/ES žádným

způsobem nepředepisuje, že by stát musel přijmout nějaká konkrétní opatření, např. zaručení výkupních cen nebo návratnosti investic, příspěvek na pořízení fotovoltaických elektráren, osvobození výroby energie z obnovitelných zdrojů od daně apod. Právní úprava solárního odvodu nemá předobraz v žádné z norem evropského práva a žádná z těchto norem ani zavedení tohoto odvodu nebrání (srov. také rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2013, č. j. 2 Afs 81/2012 - 26, ze dne 16. 5. 2013, č. j. 7 Afs 38/2013 - 21, a ze dne 24. 7. 2013, č. j. 2 Afs 15/2013 - 29). S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že právní úprava solárního odvodu tak, jak byla vyložena Ústavním soudem, není v rozporu se smyslem a účelem směrnice 2009/28/ES. Stěžovatelova námitka, že se městský soud s touto žalobní námitkou nevyřadil, není důvodná. Ačkoliv v napadeném rozsudku absentuje podrobnější úvaha, ze které by vyplýval závěr o souladu právní úpravy solárního odvodu s výše uvedenými směrnici, tato nedůslednost nepředstavuje natolik závažné pochybení městského soudu, které by mohlo způsobit nezákonnost napadeného rozsudku. Lze si tedy jistě představit podrobnější odůvodnění, Nejvyšší správní soud však v daném případě neshledal s ohledem na zásadu ekonomie řízení důvod ke zrušení rozsudku městského soudu.

[16] K námitce týkající se nepředložení předběžné otázky městským soudem Soudnímu dvoru, Nejvyšší správní soud uvádí, že městský soud není povinen tímto způsobem postupovat, což ostatně v kasační stížnosti uvedl i stěžovatel. Městský soud navíc ohledně otázky souladu právní úpravy solárního odvodu s mezinárodními smlouvami, a potažmo i se zásadami práva Evropské unie, odkázal na nález Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/2011, přičemž Nejvyšší správní soud vyhodnotil tento postup jako oprávněný, jak již bylo výše uvedeno. Pokud se jedná o stěžovatelův návrh, aby Nejvyšší správní soud přerušil řízení o kasační stížnosti a předložil věc Soudnímu dvoru k rozhodnutí o předběžné otázce, je nutno uvést, že účelem a smyslem směrnice 2009/28/ES se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 9. 1. 2013, č. j. 1 Afs 94/2012 - 28, ve kterém vyslovil, že směrnice neobsahuje žádná ustanovení, na jejichž základě by bylo možné dovodit právo stěžovatele na stabilitu výkupních cen za dodávky elektřiny do distribuční sítě, potažmo tedy zákaz aplikovat českou právní úpravu týkající se solárních odvodů na všechny výrobce elektřiny ze slunečního záření. Normy obsažené ve směrnici 2009/28/ES nemají přímý účinek a stěžovatel tudíž není oprávněn dovolávat se v řízení před vnitrostátním soudem této směrnice. S ohledem na výše uvedené neshledal Nejvyšší správní soud důvod pro položení předběžné otázky Soudnímu dvoru.

[17] Z výše uvedených důvodů není kasační stížnost důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s. zamítl. O kasační stížnosti rozhodl bez jednání, protože mu takový postup umožňuje § 109 odst. 2 s. ř. s.

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a žalovanému žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

[19] Žalovaný požadoval paušální náhradu nákladů ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu v souvislosti s jedním úkonem právní služby (písemné vyjádření ke kasační stížnosti). Nárok na paušální náhradu nákladů dovozuje z § 36 odst. 1 s. ř. s. a nález Ústavního soudu ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 39/13. K požadavku žalovaného Nejvyšší správní soud uvádí, že rovnost účastníků řízení podle § 36 odst. 1 s. ř. s. není narušena, pokud žalovanému správnímu orgánu není v soudním řízení správním, ve kterém měl plný úspěch, přiznána paušální náhrada nákladů řízení. Ve smyslu § 13 odst. 1 a 3 advokátního tarifu náleží náhrada hotových výdajů účelně vynaložených v souvislosti s poskytnutím právní služby advokátovi, přičemž

nedohodl-li se advokát s klientem na jiné paušální částce, činí tato částka 300 Kč za jeden úkon právní služby. Podle nálezu Ústavního soudu ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 39/13, „[z]ásadu rovnosti účastníků řízení ve smyslu článku 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod naplňuje přiznání paušální náhrady coby náhrady hotových výdajů podle jejich demonstračního výčtu v § 137 odst. 1 občanského soudního řádu i účastníkovi řízení, který advokátem zastoupen není, a to v situacích, v nichž by účastníkovi řízení zastoupenému advokátem byla přiznána taková náhrada podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu.“ *A contrario* z citovaného nálezu vyplývá, že paušální náhradu nákladů nelze přiznat účastníkovi řízení, pokud by mu paušální náhrada nákladů nepříslušela ani při zastoupení advokátem (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2015, č. j. 10 Afs 259/2014 - 56, ze dne 17. 12. 2014, č. j. 1 Afs 226/2014 - 33, a ze dne 27. 11. 2014, č. j. 4 As 220/2014 - 20).

[20] Taková situace zcela jednoznačně v dané věci nastala. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2007, č. j. 6 As 40/2006 - 87, publ. pod č. 1260/2007 Sb. NSS, „v případě, že v soudním řízení správním vystupuje jako účastník orgán veřejné správy v oboru své působnosti, není v zásadě důvodně vynaloženým nákladem, pokud se v takovém řízení nechá zastoupit. (...) Stejně tak Vrchní soud v Praze konstatoval, že povinnost správního úřadu jím vydané rozhodnutí hájit na soudeč proti správní žalobě představuje samozřejmou součást povinností plynoucí z běžné správní agendy. Nelze proto spravedlivě žádat na žalobci, aby bránil náklady, vzniklé tím, že správní úřad udělil k zastupování plnou moc advokátovi.“ Podle citovaného rozsudku by žalovanému nemohla být přiznána paušální náhrada nákladů, pokud by byl zastoupen advokátem, a proto ve smyslu citovaného nálezu mu tato náhrada nemůže být přiznána ani v případě, že zastoupen není. Pro podporu výše uvedeného postupu srov. i aktuální judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudky ze dne 29. 1. 2015, č. j. 10 Afs 259/2014 - 56, ze dne 17. 12. 2014, č. j. 1 Afs 226/2014 - 33, a ze dne 27. 11. 2014, č. j. 4 As 220/2014 - 20.

[21] Pokud jde o náklady řízení osoby zúčastněné na řízení (E.ON Energie a. s.), Nejvyšší správní soud o nich rozhodl na základě § 60 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. V tomto řízení však osobě zúčastněné nebyla uložena žádná povinnost a Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné důvody zvláštního zřetele hodné, proto rozhodl, že osoba zúčastněná nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. července 2015

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu